

OGLAŠAJTE V
NAJSTAREJŠEMU
SLOVENSKEMU
DNEVNIKU V OHIO
★
Izvršujemo vsakovrstne
tiskovine

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVIŠEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

ADVERTISE IN
THE OLDEST
SLOVENE DAILY
IN OHIO
★
Commercial Printing of
All Kinds

VOL. XXXI. — LETO XXXI.

CLEVELAND, OHIO, TUESDAY (TOREK), JUNE 29, 1948

STEVILKA (NUMBER) 126

Komunistično vodstvo Jugoslavije pod kritiko Kominforme

Domače vesti

Prvorojenka

Vile rojenice so se zglasile pri Mr. in Mrs. Andrew Bergant na 19706 Cherokee Ave. in pustile v spomin zalo hčerko - prvorojenko. Mati, katere dekliško ime je bilo Violet Shaefer, in dete se nahajata v Booth Memorial bolnišnici. S tem sta zopet postala Mr. in Mrs. John Bergant iz istega naslova stari oče in stara mati. Čestitamo!

Prispevki za "Svobodni tisk"

V našem uradu smo prejeli prispevke za svobodni tisk od sledečih: Jean in John Doljack, 902 Wheelock Rd., \$5. v spomin pokojnega J. Zavrl; Mrs. F. Sirca, 14702 St. Clair Ave., \$2; J. Barbo, 14805 Hale Ave., \$2; John Ilovar, \$1.

Najlepša hvala vsem prispevateljem!

Graduant

V začetku junija meseca je graduiral iz Swarthmore kolegija v Penni, Henry A. Gorjanc, sin poznane družine Andy in Theresa Gorjanc, 16118 Huntmore Ave. Henry se je udeleževal vsa leta v nogometni igri. Preteklo leto je bil tudi predsednik Fraternity Home. Čestitamo!

Vojak Gusik priča

V Columbusu se je včeraj na federalnem sodišču začela obravnava v zadevi clevelandškega vojaka Thomasa Gusika, ki je bil v Italiji obsojen v do smrti no ječo, ker je ubil dva Italijana, ki sta se pečala s črno borzo. Gusik je navzlic protestom od strani zveznega pravdnika začel pričati pod kakšnimi okoliščinami je bil obsojen, toda nadaljno zaslišan je bilo odgojeno, ker prosekucija ni bila zadostno pripravljena.

Pasji dnevi

V nedeljo in včeraj je Cleveland zajela huda vročina in dobili smo prave pasje dneve. Toploter je včeraj priplezal do 92. stopinje. Za jutri nam vremenski prerok obeta nekoliko utehe.

Sporna ordinanca položena na policio

Mestna zbornica je snoci odglasovala, da se ordinanca, glasom katere bi bila mestna vlada obvezana nastopiti proti diskriminacijam pri uposlevanju radi plemenskih razlik, vrne odseku v svrhu nadaljnega proučevanja. Ker država Ohio nima take postave, obstoja dvom, da bi bila mestna vlada v stanju ordinanco vsiljevati. Glasovanje glede predloga, da se vprašanje proučuje, je izpadlo 17 proti 16.

Nov grob

MARY LABINJAN

Preminila je Mary Labinjan, stanujoča na 1388 E. 41 St. Doma je bila iz Monte Beletič v Istriji, odkoder je prišla v Ameriko pred 28 leti. Stara je bila 52 let. Tukaj zapušta sina Johna in hčer Mary. Pogreb se bo vršil v sredo zjutraj ob 9. uri iz Golubovega pogrebnega zavoda na Superior Ave. in E. 47 St. v cerkev sv. Pavla in nato na pokopališče Calvary.

SOVJETI UKINILI ZA NEMCE

PREPOVED GLEDE POTOVANJA

Zopet lahko potujejo med zonami, toda železniške zveze z Berlinom še vedno ni

BERLIN, 29. junija.—Sovjeti so danes ukinili svojo prepoved glede potovanja Nemcev med posameznimi okupacijskimi zonami, toda naznanili so tudi, da za enkrat ne bo mogoče obnoviti železniških zvez z blokiranim Berlinom.

Nemška častniška agencija ADN, ki se nahaja pod sovjetsko kontrolo, je sporočila, da bo vzelo precej časa, dokler bo popravljena železniška linija Helmstedt-Berlin. To železniško zvezo so Sovjeti pred osmiimi dnevi ukinili zaradi "tehničnih vzrokov."

Casnikarska agencija pristavlja, da je obnova železniških zvez med zapadnimi zonami in Berlinom naletela na daljne težave zaradi uvedbe novega denarja v zapadnih sektorjih Berlina. To valutno reformo agencija označa za poskus, da se "uniči ekonomijo sovjetske okupacijske zone in Berlina."

Ukinitev prepovedi glede potovanja med zonami se verjetno nanaša samo na potovanja z avtom in peš.

Uradno sovjetsko naznanilo pravi, da se bo vstop v sovjetsko okupacijsko zono dovolil le Nemcem, ki imajo veljavna dovoljenja.

Aradni podtajnik Draper dospel v Berlin

Snoči sta dospela v Berlin aradni podtajnik William H. Draper in lieutenant gen. A. C. Wedemeyer, ki bosta imela konferenco z ameriškim vojaškim komandantom v Nemčiji gen. Lucius D. Clayom. Na konferenci se bo govorilo o tekoči berlinski krizi.

Včeraj sta Amerika in Anglija poskušali potom letal spraviti v Berlin hrano za 2,500,000 Nemcev.

Neki angleški predstavnik je izjavil, da se bo mogoče moralo hrano metati s padobranci, ako bi angleška in ameriška letališča ne mogla sprejeti zadostnega števila letal.

V Londonu pa so se medtem sestali Američani in Angleži, ki so razmotrivali glede mer, da se zlomi sovjetsko blokado Berlina in prepriča Sovjete, da zapadne sile nimajo namenov, da bi zapustile Berlin.

V zvezi z berlinsko krizo se je feldmaršal Montgomery sestal s premierjem Attleejem, kar se na splošno tolmači kot znak vznemirjenosti angleške vlade v zvezi z mučnim položajem v Berlinu.

Predvideva se akcija Varnostnega sveta Z. N.

LAKE SUCCESS, N. Y., 28. junija.—Iz obveščenih krogov sporočajo, da glavni tajnik Združenih narodov Trygve Lie namerava celo vprašanje berlinskega položaja predložiti Varnostnemu svetu na diskusije.

Naročajte, širite in čitajte "Enakopravnost!"

Japonsko je zadela potresna katastrofa

70 odstotkov mesta na otoku Honšu uničenega; koliko ljudi je bilo ubitih, še ni dognano

TOKIO, 29. junija.—Ameriška vojaška vlada poroča, da je mesto Fukui in okolico na zapadnem delu otoka Honšu včeraj zadel silen potres, v katerem je bilo 70 odstotkov dotičnega mesta razdejanega.

Ostali deli mesta, ki je bilo skoro razdejan, ko je bilo leta 1945 tarča napadov od strani ameriške zračne sile, so "delno uničeni", pravi isto poročilo.

Koliko ljudi je bilo ubitih v potresni katastrofi, še ni nobenih točnih številk, pač pa kažejo vsa znamenja, da bo število mrtvih zelo visoko. Glede Amerikancev, ki se nahajajo v mestu Fukui, se javlja, da so varni.

Potresni sunki so se ponavljali skozi 12 ur

Potres, čigar najdaljši sunek je trajal eno minuto, je stresel pokrajino v širini 10 milj in dolžosti 20 milj 200 milj zapadno od Tokija ob obali Japonskega morja. Prvi sunki so se pojavili ob 5:14 popoldne po japonskem času.

Poročilo ameriške vojaške vlade v Maizuru javlja, da so bile v ognju, ki je sledil potresu, uničene vse vojaške instalacije Združenih držav v Fukui razen štirih hiš za ženske in otroke. Potresni sunki so se ponavljali skozi 12 ur.

Dva ameriška letalca, ki sta se vrnila s poleta nad udarjenim mestom, poročata, da sta videla dva prevrnjena vlakla, in da so razdejeni vsi železniški in drugi mostovi v mestu in okolici.

ANGLIJA IMA SPORAZUM S FASISTIČNO ŠPANJO

LONDON, 27. junija.—Španski vršilec poslov v Angliji vojvoda San Lucara je danes izjavil, da Španija upa, da bo podvojila svoj izvoz v Anglijo na podlagi novega trgovinskega sporazuma med Anglijo in Španijo.

GRŠKO-BOLGARSKI POGOVORI PROPADLI

WASHINGTON, 27. junija.—Bolgarski minister dr. Nisim Mevorah je danes razkril, da sta Bolgarija in Grčija poskušali upostaviti normalne diplomatske odnose, da pa so vsi napor v tem smislu propadli.

MLADENKA, KI SE JE "UPRLA ŠKOFU," DOBILA "KRONO" KOT LEPOTICA

WHEELING, W. Va., 28. junija.—Nocoj je bila tu izvoljena za "kraljico lepote" 18-letna Mariruth Ford, kateri je pred par dnevi katoliški škof John J. Swint zagrožil z izobčenjem iz cerkve, ako se ne umakne iz kontesta.

Mladenka, ki je bila izvoljena za najlepše dekle v mestu, ima za seboj oporo staršev, ki vodijo grocerijsko trgovino v tem mestu. Dve drugi katoliški mladenki sta se vsled škofove grožnje umaknili iz kontesta.

Miss Ford bo sedaj tekmovala z lepoticami iz ostalih west-virginskih mest. Dekle, ki bo izbrano v tem kontestu, se bo v avgustu podalo v Atlantic City, kjer bo izmed lepotic izvoljena "Miss America", to je najlepše dekle v drželi.

Ko je Miss Ford nocoj dobila "krono" kot najlepše dekle tega mesta, je rekla, da se iz kontesta ne bo umaknila, njen oče in mati pa sta pripomnila, da gre pač za slučaj, v katerem se s škofovim stališčem ne strinjata.

Izbrana lepotica je spomladi graduirala iz katoliške akademije sv. Alojzija v Pennsilvaniji. Je pet čevljev in tri palce visoka in tehta 108 funtov.

Škof Swint je prošli teden vse take konteste označil za "totalno paganske" in "absolutno nemoralne."

SOVJETSKI TISK O SKLEPIH V VARŠAVI

MOSKVA, 27. junija.—Moskovska dnevnika "Pravda" in "Izvestije" sta v uredniških člankih pozdravila sklepe konferenc vzhodno-evropskih zunanjih ministrov, ki se je vršila v Varšavi.

Moskovski tisk pravi, da so ti sklepi zgodovinskega pomena in da predstavljajo edino možni program za mirovno pogodbo z Nemčijo.

"Pravda" pravi, da je že čas, da bi zapadne sile razumele, da je "poljsko-nemška meja na Odri in zapadni Neissi nepremakljiva meja—meja miru."

BRUTALEN NAPAD NA ZENSKO V NEW YORKU

NEW YORK, 27. junija.—Danes zgodaj zjutraj je tolpa 11 fantov, starih od 15 do 20 let, napadla neko dvojico, ki se je sprehajala ob East Riverju. Moškega, ki je star 49 let, so zvezali, potem pa njegovo spremljevalko, staro 36 let, po vrsti v njegovi navzočnosti posilili.

Brutalni napad je bil izvršen okrog 3:30 zjutraj. Kriki ženske so vzbudili pozornost kapitana nekega malega parnika na reki, ki je poklical policijo, ki je zajela 11 osumljencev.

V zadnje slovo

Člani društva "Dosluzenci" so prošeni, da se nocoj ob osmih zberejo v Zakrajskovem kapalnem zavodu, da izkažejo zadnje čast umrlemu članu Frank Peček.

Jugoslovansko vodstvo obtoženo, da se umika od marksizma-leninizma, da sledi nacionalizmu, zavrača internacionalizem

Pod kritiko so maršal Tito, Edvard Kardelj, Milovan Djilas in Rankovic

PRAGA, 28. junija.—Kominforma (Komunistični informacijski urad) je na svojem sestanku, ki se je vršil v Romuniji brez sodelovanja jugoslovanske komunistične stranke, sprejel resolucijo, s katero se obsoja komunistično vodstvo Jugoslavije zaradi ideoloških oddaljitvev od marksizma-leninizma.

Baje je med ostalim Kominforma kritizirala jugoslovanske komunistične voditelje, da sledijo politiki, ki je sovražna in obrekljiva napram Sovjetski zvezi in da kažejo simpatije za "zapadne metode."

Resolucija pravi, da je jugoslovansko komunistično vodstvo začelo istovetiti sovjetsko zunanjo politiko s "politiko imperialističnih sil," in obravnava Rusijo "na isti način kot obravnava buržuazne (kapitalistične) države."

V sami Jugoslaviji pa da se komunistični voditelji "umikajo od stališča delavskega razreda in marksistične teorije razredne vojne," pravi dalje resolucija.

Akoravno so jugoslovanski komunisti soustanovitelji Kominforme, ki ima svoj sedež v Beogradu, pa vseeno niso bili prisotni na sestanku, ki se je vršil nekje v Romuniji in na katerem je bila sprejeta dolga resolucija, katere tarča so maršal Tito, Edvard Kardelj, Milovan Djilas in gen. Aleksander Ranković. Sama resolucija pa je bila objavljena v Pragi.

Vodstvo pozvano, da se vrne k resničnemu marksizmu

Maršala Tita in ostale voditelje se obtožuje, da so oddaljili od marksizma-leninizma in podvezeli "popolnoma zgrešene smernice glede glavnih vprašanj zunanje in mednarodne politike."

Resolucija pozivlje na vrnitev k marksizmu ali pa spremembo komunističnega vodstva v Jugoslaviji.

"Del resolucije pravi: 'Čilj teh zdravih elementov (v poročilu so imena 'teh zdravih elementov' izpuščena) jugoslovanske komunistične stranke je, da prisilijo svoje sedanje vodilne faktorje, da odprto in pošteno priznajo svoje napake in da jih popravijo; da se ločijo od nacionalizma; da se vrnejo internacionalizmu in da na vsak način utrdijo enotno socialistično fronto proti imperializmu.'

"Ali pa, če bodo sedanji voditelji komunistične stranke Jugoslavije dokazali, da niso kos tej nalogi, da jih zamenjajo in da z dna dvignejo novo internacionalistično vodstvo komunistične stranke Jugoslavije. Informacijski urad (Kominforma) ne dvomi, da komunistična stranka ne more izpolniti te naloge."

Izjava Kominforme je podpisal tudi A. Zdanov

V izjavi so posamezno kritizirani maršal Tito, podpremier

Edvard Kardelj (ki je soustanovitelj Kominforma), minister Črne gore Milovan Djilas in šef policije (OZNE) leut. gen. Aleksander Ranković.

Sestanku v Romuniji je prisostvoval kot sovjetski delegat A. Zdanov, ki je član sovjetskega političnega biro-a. Na izjavi se nahaja tudi njegov podpis.

Najbolj nejasno pojasnilo v resoluciji se nanaša na obtožbe, da so komunistični voditelji v Jugoslaviji "ustvarili sovražno politiko v odnosu na Sovjetsko zvezo in vse-komunistično zvezo boljševoikov."

Resolucija je bila priobčena v glasilu češkoslovaške komunistične stranke "Rude Pravo."

Sovjetski "privatni veščaki" pod nadzorstvom v Beogradu

Resolucija dalje pravi, da se je "dovolilo poniževalno politiko podcenjevanja sovjetskih vojaških veščakov" in da so bili "diskreditirani člani Rdeče armade." Sovjetske "privatne veščake" v Jugoslaviji se je baje postavljalo pod nadzor "organizacij državne varnosti in istotako se je nahajal pod nadzorom tudi sovjetski delegat pri Kominformi v Beogradu.

Kominforma je tudi ugotovila, da se je proti Sovjetski zvezi vodilo obrekovalno propagando, "izposojeno iz arsenala kontrarevolucionarnega trockizma." Ta propaganda je predstavljala Rusijo za degenerirano.

"Vsa ta dejstva dokazujejo, da so vodilne osebe v komunistični stranki Jugoslavije zavzele stališče, ki ni dostojno komunistov.

"Kominforma veruje, da sedanje vodstvo jugoslovanske komunistične stranke vrši revizijo marksistično-leninistične teorije o komunistični stranki. Dočim ta teorija pravi, da je komunistična stranka v neki državi vodilna in čuječa sila, v Jugoslaviji se ljudsko fronto, ne pa komunistična stranka, smatra za glavno silo."

Jugoslovanski delegati se niso hoteli zagovarjati

Izjava pravi, da jugoslovanski delegati niso hoteli zagovarjati svojih akcij pred Kominformo in poslušati kritike in očitke ostalih komunističnih strank.

"To se lahko smatra za kršitev enakopravnosti med komunističnimi strankami in zahtevo za privilegirano stališče jugoslovanske komunistične stranke v Kominformi."

Neki visok jugoslovanski uradnik v Rimu, je izjavil, da

MARŠAL TITO

se "Tito še vedno nahaja na oblasti v Jugoslaviji."

V Jugoslaviji še niso priobčili izjave Kominforme, akoravno je bila objavljena v komunističnem tisku izven Jugoslavije.

V Parizu so francoski komunisti izjavili, da bodo voditelji jugoslovanske komunistične stranke pozvani, da na komunističnem kongresu v Beogradu, ki se bo vršil 21. julija, pojasnijo svoje stališče v zvezi z marksistično linijo. Pristavili so, da se je pričakovalo izobčenje jugoslovanske stranke iz Kominforme, ker da je njeno oddaljenje od marksizma postalo predmet govoric znotraj ostalih evropskih komunističnih strank.

Jugoslovani so presenečeni

BEograd, 28. junija.—Ob sodba jugoslovanske komunistične stranke na sestanku Kominforme je presenetila vladne in politične kroge, čeprav so se pojavila nepotrebna poročila, da znotraj stranke obstojajo že več mesecev nesoglasja.

ITALIJANSKI SOCIALISTI ZA SODELOVANJE S KOMUNISTI

GENOVA, 27. junija.—Upokojeni tajnik italijanske socialistične stranke Leio Bassi je danes na 27. kongresu stranke apeliral na 600 delegatov, naj nadaljujejo s tesnim sodelovanjem z italijansko komunistično stranko.

Iskanje pogrešanega dečka je brezplodno

Sedem let stari Terry Maisel, ki je v soboto odšel z doma, do snoči še vedno ni bil najden, niti se ni še ničesar dognalo, kar bi dalo kako sled o njegovi usodi. Policija in starši se boje, da je deček na kak način prišel do jezera in tam morda utonil, kajti plavalci sploti ni znal.

Tekom včerajšnjega dneva je za kratek čas izgledalo, da se je skrivnost izginulega otroka pojasnila, ko je bil v Euclid Beach parku najden neki deček, nadaljna preiskava pa je odkrila, da je bil to neki fantič iz Parmadale sirotišnice, ki je že drugič pobegnol iz omenjenega zavoda.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
HENDERSON 5311-12

Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)

By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:
(Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):
For One Year—(Za eno leto) \$9.50
For Six Months—(Za šest mesecev) 5.00
For Three Months—(Za tri mesece) 3.00

For Canada, Europe and Other Foreign Countries:
(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):

For One Year—(Za eno leto) \$10.00
For Six Months—(Za šest mesecev) 6.00
For Three Months—(Za tri mesece) 3.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at
Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

**BEGUNCI V ZAROTI ZA VOJNO
PROTI SOVJETSKI ZVEZI**

(Piše George Pirinsky, izvršni tajnik Ameriškega slovanskega kongresa)

Dan predno je predsednik Truman govoril v Chicagu, je bilo v New York Timesu priobčeno zelo zanimivo poročilo z Dunaja. Dopisnik "Times-a" John MacCormack je brzojavil časopisu sledeče:

"Skupina vzhodno evropskih begunskih politikov je predložila svojim zapadnim kolegam, da se ustanovi 'osvobodilno vojsko' od okrog pol milijona ruskih beguncev, ki bi tvorili del zedinjene ameriško-zapadno evropske sile, kot to pravi neki avstrijski urednik, ki je za časa vojne bil nemški armadni večak za Rusijo."

Tu je prava slika večine teh 800,000 beguncev, ki jih predsednik Truman nazivlje "heroji demokracije"; 500,000 njih so pripravljani, da služijo kot najetniki v anglo-ameriški vojni proti Sovjetski zvezi.

Tako deluje demokracija v ameriški in angleški okupacijski zoni v Avstriji. Avstrijski urednik, ki je za časa vojne bil nemški večak za Rusijo, sedaj pridiga anglo-ameriško vojno proti našemu zavezniku Sovjetski zvezi. Bivši Hitlerjev večak dr. H. A. Kraus je sedaj urednik "Berichte und Informationen," salzburškega glasila avstrijskega urada za politično in ekonomsko raziskovanje. In kakšno raziskovanje! To vrsto "raziskovanja" tega instituta pojasnuje dopisnik "New York Times-a" kot sledi:

"Po poudarjanju, da se Zedinjene države nahajajo soočene z vprašanjem, dali da poskušajo braniti zapadno Evropo ali pa da jo pustijo njeni usodi in položijo nade v zračne napade, da porazijo Rusijo, dr. Kraus pripominja, da bi z ozirom na sedanje javno mnenje bilo nemogoče za Washington, da pošlje dovolj čet v Evropo, ki bi se mogle zoperstaviti sovjetski armadi. Toda s pomočjo beguncev pred komunizmom, ki morajo v vsakem primeru biti podpirani kot razmeščene osebe, bi se po njegovem mnenju to moglo izvršiti."

Bivši Hitlerjev agent, ki ga, kot pojasnuje dopisnik, "ameriške in avstrijske oblasti smatrajo za večaka glede vprašanj, o katerih govori," je res poln vedostojnosti:

"Glavna naloga te 'narodno osvobodilne armade,' piše dalje dr. Kraus, "bi bila, da udari na Sovjetsko zvezo na njeni najbolj šibki točki—to pomeni organiziranje odpora proti sovjetskemu vplivu v zaledju Rusije, da se spremeni možno imperialistično vojno v vojno za svobodo in da se po komunističnem vzgledu začne z neko zvezo politične inicijative in vojnega razvoja."

Mora se res ceniti navdušenje predsednika Trumana za te "heroje demokracije." Oni bodo pomagali Ameriki, da se kamuflira imperialistično vojno proti Sovjetski zvezi in novim demokracijam vzhodne Evrope, čes da je to borba za svobodo. To je velika ponudba. Toda verodostojnost "večaka o zadevah, o katerih govori," se ne konča s ponujanjem armade 500,000 najetnikov. Dr. Kraus ima tudi druge ideje, ki so politične narave:

"Dr. Kraus vztraja, da 'vzhodni načrt' begunskih politikov predvideva tudi ustanovitev begunskih vlad za vse vzhodno-evropske države in čvrste pogodbe z zvezo zapadne Evrope in Zedinjenimi državami, s pogojem, da bi se za časa vojne ne ponovile neumnosti, ki jih je storil Hitler v Rusiji in ki jih danes zavezniki delajo v Nemčiji.

"Obstoj takšnih pogodb, upostavitve begunskih vlad in predvsem ustvaritev osvobodilnih armad, bi strahovito učinkovalo na ljudstva sovjetske imperije, piše dr. Kraus."

Ne, neumnostim Hitlerja ni ne konca ne kraja. Nje so prevzeli ameriški in angleški diplomatski in vojaški pustolovci. Že samo dejstvo, da je gornje bilo pisano v anglo-ameriški okupacijski zoni Avstrije, dokazuje, kako demokracija deluje in kako malo so se naši politiki naučili od skušenj Hitlerja z ljudstvi vzhodne Evrope.

Niti eden predsednik Zedinjenih držav ni tako malomarno in neodgovorno govoril kot pa predsednik Truman, ko je izjavil, da so begunci, 800,000 po številu, ki se sedaj nahajajo v Nemčiji, Avstriji in Italiji "heroji demokracije." Mnogi Trumanovi "heroji demokracije" so bili Hitlerjevi najetniki nacizma,

**IZJAVA ODBORA DRUŽBE
SV. MOHORJA V CELJU**

Na svoji seji dne 8. maja 1948, ki se je vršila v Ljubljani, je odbor Mohorjeve družbe v Celju soglasno sklenil priobčiti naslednjo izjavo:

Odbor celjske Mohorjeve družbe je v svojem javnem oporočilu, objavljenem v "Slovenskem poročevalcu" dne 4. januarja 1948, št. 3 ugotovil, da je prizadevanje g. Podgorca in njegovih somišljenikov; ustanoviti v Celovcu posebno Mohorjevo družbo, škodljivo nacionalnim in socialnim interesom Slovencev na Koroškem, ker hoče izrabljati ime Mohorjeve družbe razbiti enotnost v slovenskih vrstah na Koroškem ter zabrisati in zamegliti v srcih koroških Slovencev zavest njih pripadnosti k skupni slovenski družini in jugoslovanski domovini.

Celjske Mohorjeve družba z zadoščanjem ugotavlja, da so koroški Mohorjani pravilno razumeli njen poziv in da jim je postala jasna protislovenska vloga sedanje celovške Mohorjeve družbe, zato so tudi več kot enkrat na glas ugovarjali izrabljanju imena in tradicij Družbe sv. Mohorja v protislovenske namene.

Kdor pozna zgodovino ustanovitve Mohorjeve družbe in njen zgodovinski razvoj zlasti v letih od 1919 do danes in gosposdu Podgorcu to ne more biti neznano, za tega je priobčilo, kar je zapisal leta 1920 v Mohorjevem koledarju družbeni tajnik, prof. Janez Hutter, namreč: "... da je s prenosom tiskarne in uprave Mohorjeve družbe v letu 1919 na Prevalje sedež dosedanje celovške matične Mohorjeve družbe na Prevaljah ter da je odslej država SHS njena domovina."

Ugovor, da se cerkvena družba, kakršna je Mohorjeva družba, ne more prenesti v drugo škofijo, iz Celovca v Celje, ter da je iz tega razloga ostala prvotna Slomškova Mohorjeva družba v Celovcu, za Celje pa se je ustanovila nova Mohorjeva družba, je neiskreno podan v eni izmed celovških informativnih okrožnic in je zavijanje znanih dejstev. Res je, kakor je ugotovljeno že v naši zadnji izjavi, da se je osnoval po preselitvi Mohorjeve družbe v Celje, v Celovcu nekaj odbor Mohorjeve družbe, a v resnici je bilo to le svojevrstno poverništvo za člane prvotne Mohorjeve družbe, ki jim je matična Mohorjeva družba iz Celja pošiljala svoje vsakoletne publikacije.

Ko se je v letu 1934 tudi cerkveno-pravno uredilo razmerje med Celjem in Celovcem, je takratni celovški škof mons. dr. Adam Hefer dejal celjskim odbornikom: "Saj razumem, da bi ob danih razmerah Mohorjeva družba v Celovcu ne mogla izvajati svojega namena ter z izdajanjem knjig, pisanih v narodnem duhu, za vse Slovence, ohraniti in dvigniti njih versko življenje." Ta Mohorjeva družba, ki vrši svojo nalogo za vse Slovence, ni druga, kakor celjska Mohorjeva družba. Če pa je ostal vsled dogovora 1934 naslov: Mohorjeva družba v Celovcu, se je to zgodilo, da se omogoči celovškimi odbornikom izposlovati od koroške politične oblasti tudi za Celovec tiskarniško dovoljenje Mohorjeve družbe. Vse drugo je že objasnjeno v naši zadnji izjavi.

Koroški Slovenci poznajo zgodovino Mohorjeve družbe in potek dogodkov od leta 1919 naprej, zato niti najmanj ne dvomijo, da je že od leta 1852 za Slovence samo ena Mohorjeva družba in to tista, ki jo je ustanovil Slomšek, ki se nahaja sedaj v Celju. Le ta je nosilka in čuvarka tradicij Slomškove Mohorjeve družbe. Celjski odbor Mohorjeve družbe zadoščanjem in z veseljem priznava, da so koroški Slovenci spregledali pravi namen ustanovitve posebne Mohorjeve družbe v Celovcu in jih poziva, da ohranijo tudi v naprej svojo zvestobo matični Mohorjevi družbi v Celju.

Istočasno je odbor celjske Mohorjeve družbe sklenil in postal poverjeniški odbor za koroške Slovence z nalogo razpečavati Mohorjeve knjižne zbirke in opravljati za odbor celjske družbe potrebne posle na Koroškem.

Ljubljana, 8. maja 1948.

Dr. Franc Cukala l. r., F. S. Finžgar l. r., dr. France Stele l. r., dr. Franc Kotnik l. r., dr.

Stanko Cajncar l. r., Munda Matija l. r., Beno Kotnik l. r., dr. Marijan Breclj l. r., Franče Bevk l. r., dr. Anton Trstnjak l. r. in Lovro Kuhar l. r.

Odbor celjske Mohorjeve družbe je postavil svoje poverjenike za Koroško

Na svoji seji dne 8. maja 1948 je odbor Družbe sv. Mohorja v Celju sklenil, da se postavi poverjeniški odbor Mohorjeve družbe za koroške Slovence in imenoval v ta odbor naslednje koroške rojake: dr. Luka Sienčnik, Jaka Reichman, Janez Weiss in Blaž Singer.

Gornji sklep so podpisali predsednik Mohorjeve družbe v Celju dr. Franc Cukala, tajnik F. S. Finžgar in ostali člani odbora.

L. Cermelj:

Lov za petrolejem

Amerika, ki razpolaga z največjimi znanimi naravnimi zalogami nafte (čeprav ne na lastnem ozemlju) in ki ne samo absolutno, temveč tudi relativno uporablja največ bencina in drugih naftnih derivatov, je razburjena zaradi nevarnosti, ki ji preti z izčrpanjem sedaj aktivnih vrelcev. Da taka nevarnost res obstoja, izhaja iz sledečih podatkov. Za leto 1947 se je cenila potrošnja tekočega goriva na 353 milijonov ton (od teh 217 milijonov v Združenih državah Amerike, 33 v ostalih ameriških državah, 39 v Sovjetski zvezi, 34 v ostalih evropskih državah, 13 v Aziji, 9 v Afriki in 8 milijonov v Oceaniji). Čez deset let bo letna potrošnja najmanj za 50 odstotkov večja. Znana ležišča se cenijo v Sovjetski zvezi na 7 milijard ton, v Združenih državah Amerike na 6 milijard in v Srednji Aziji na 8,5 milijarde ton.

Medtem ko so Američani še pred drugo svetovno vojno poje zanje tako značilni "business" izkoriščali v prvi vrsti ležišča, ki niso zahtevala prevelikih obratnih stroškov, so v zadnjih letih bili prisiljeni, upoštevati tudi manj dobičkonosna ležišča. V ta namen so jim izbornorabile najtvežjše raziskovalne tehniške metode, električne, gravimetrične in seizmične. Največ je k temu pomogel razvoj vrtnalnih tehnik. Medtem ko so se pred dvajsetimi leti poznali samo kakih dvanajst navrtov do globine 3000 metrov, so danes globine do 5000 metrov in preko nekaj čisto običajnega. Poleg tega pa so izkoriščevalne metode tako napredovale, da danes praktično "stiskajo" iz ležišča zadnjo kapljo nafte.

Vse te izboljšave se nanašajo v glavnem na izdatnejše izkoriščanje že znanih ležišč. Ker pa naravno tekoče gorivo nikakor ne more več zadoščati potrebam, so našli delno rešitev v proizvodnji umetnega tekočega goriva iz črnega premoga.

Toda zaradi tega nikakor niso opustili iskanja novih ležišč tega danes tako potrebnega goriva. Ta namen je tudi imela lanska velikanska ekspedicija v Antarkido. Uspehi teh raziskovanj so še zaviti v najgostejšo tančico. Pač pa so medtem prodrlje v javnost konkretnejše vesti o raziskavah, ki so se pričele že med drugo svetovno vojno na daljnem severu, v tistem ozemlju, ki je pred pol stoletjem s tragičnim "tekcom za zlatom" razburjal skoraj ves svet, namreč v Alaski.

To navidezno od boga zapuščen ozemlje, ki je domala vse leto pokrito z ledom in snegom in ki ga je caristična Rusija za nekaj borbinih milijonov dolarjev nekoč odstopila Združenim državam Amerike, je narava bogato obdarila z zlatom in še žlahtnejšim tekočim gorivom. Toda klimatske razmere so take, da mora človek priti do teh zakladov samo z največjim trudom.

Že od nekdanj so tam bivajoči Eskimi poznali plinske in petrolejske vrelce. Že pred leti so se zanje zanimali geologi in tudi industriji so že obračali nanje svojo pozornost, saj je že za časa predsednika Hardinga nastal glede tega velik škandal. Toda šele med svetovno vojno je ameriška pomornica začela s sistematičnim proučevanjem teh ležišč, do danes so v tem pogledu veliko storili.

Od skrajnega severnega konca Alaske se ons, na sedemdesetega vzporedni, t. j. od Barrowega rta se raztezajo naftina ležišča proti jugu, a kakor vse kaže, tudi proti zahodu pod dnom Severnega ledenega morja in se verjetno nadaljujejo v prav tako bogati meri na ruskem ozemlju v skrajni severovzhodni Sibiriji.

Na amerškem ozemlju je glavno področje pri Barrowem rtu, drugi dve sta jugovzhodno od tega kraja. Najtežji je problem, kako priti v te kraje, ki so, kakor smo že omenili, večji del leta pokriti z ledom in snegom in kjer ni prav nobene ceste. Edino prometno sredstvo so letala. Res

je sicer, da tudi ladje lahko pridejo do obale, toda to samo s pomočjo letal, ki jim kažejo pot, da lahko plavajo med ledenimi gorami. Za prenos težkih strojev in drugega materiala pa so potrebni izredno močni traktorji na gosenicah, ki so pripravne za tak teren.

Čitatelji so se gotovo začudili, da smo gori omenili naftna ležišča pod morskim dnom. To ni danes nič novega. Saj izkorišča Sovjetska zveza že več let ležišča nafte v Kaspiškem morju v okolici Bakuja in tudi v Venezueli črpajo nafto v Marakaibski laguni še kakih dvajset metrov pod morsko gladino. Lani je znanoo petrolejsko društvo Standard Oil Company iz New Jersey poslalo veliko ekspedicijo strokovnjakov, da proučijo dno obsežnega dela Atlantiskega oceana severozahodno od Bahamskih otokov glede morebitnih naftnih ležišč. Pa ne samo nafto, temveč tudi druge rude že črpajo iz morskoga dna.

V Alaski kopljejo zlato v samem morju v globinah do deset metrov in na Sumatri izkorišča ležišča kositra še 1300 metrov od obale v globini sedemnajstih metrov.

VESTI IZ KOROŠKE

9. junija 1948

Odrsko prikazovanje Partizanstva — kaznjivo dejanje

29. maja t. l. so se morali zagovarjati pred vojaškim sodiščem v Velikovcu štirje mladi prosvetalci iz Kaple ob Dravi. Vojaški tožilec je bil mnenja, da so se pregrešili zoper odredbe britanske vojaške vlade št. 207, ker so uporabljali pri uprizoritvi partizanske igre "Zelena vrveca". 2. maja t. l. v Železni Kapli dve majhni slovenski zastavi. Obsojeni so bili Lizika Krebs na globo 250 šilingov ali 1 mesec zapora, Lovka Kofar na globo 200 šilingov ali tri tedne zapora, Bruno Blatnik na globo 150 šilingov ali 14 dni zapora, Anton Slemic na globo 100 šilingov ali 7 dni zapora, četudi so se vztrajno sklicevali na to, da se določila navedene odredbe ne nanašajo na zaprte prostore ter da so navedeno igro uprizorili že šestkrat v isti obliki ter z vednostjo in v navzočnosti britanskih organov. Dobro vemo, da se odredba št. 207 lahko uporablja kot harmonika. Doleg so se zmerom sklicevali nanjo, kadar koli je šlo za poizkuse dušenja narodnostne in politične borbe koroških Slovencev. Sedaj pa se je pokazalo, da so se pričeli zatekati oblasti k tej odredbi tudi v primerih, ko gre za dušitev svobodnega kulturnega delovanja koroških Slovencev. Tako smo doživeli, da je prikazovanje partizanstva na odru kaznjivo dejanje. To nas prav nič ne moti, da ne bomo še bolj žilavo nadaljevali z izgrajevanjem slovenske prosvete na Slovenskem Koroškem na temelju zgodovinsko važnega političnega in kulturnega dejanja partizanstva. Obsojena naj bi izrinila slovensko zastavo tudi iz čprtih prostorov. Sklicevanje na avstrijske protiuslavne zakone nam kaže, da so se znašli pod istim klobukom vsi, ki so sovražno razpoloženi do Koroških Slovencev. Velikovski proces je našemu ljudstvu še bolj odprl oči in ga izpodbudil za nadaljnjo budnost ter borbenost.

Boben ne sme več peti nad našimi posestvi

V Železni Kapli smo se zbrali kmetje in najemniki, da se porazgovorimo o svojih stvarih. V živih besedah nam je podpredsednik Kmečke zveze za Slovensko Koroško Boceljnov oče tov. Vinko Pačnik predložil sedanje obupno stanje. Za njim je spregovoril sekretar Kmečke zveze tov. Blaž Singer, ki je dejal, da gre za naš obstoj in našo bodočnost. V zadnjih 100 letih si je prilastil grof Turn seimo v okolici Železne Kaple 54 kmetij. Danes podi ta grof slovensken ajemnike na cesto. Nevarnost je, da bo boben spet pel nad našimi posestvi. To nevarnost pa bomo odstranili, če bomo enotni in složni, če bomo krepko povezani v skupni močni zvezi kmetov, podprti z zvezo delavcev. Le tako bomo lahko zmagovalno izvojevali svojo staro pravdo: Svojo zemljo hočemo nazaj.

Banditske metode
Koroški Slovenci smo doživeli od l. 1919 stvari, ki se čujejo brezpravna raja. Postali smo brez zaščite pred vsakim zapostavljanjem, preganjanjem, napadom. Po zlomu fašizma smo bili prepričani, da je konec te pesmi. Spoznati smo morali, da je ostalo vse pri starem. Danes se prav tako, kakor pred drugo svetovno vojno, avstrijski varnostni organi prav nič

(SANS—Chicago)

M. Iljin:

PRIRODA IN LJUDJE

(Nadaljevanje)

Glani ene verige

Kaspijsko morje bomo rešili —da ne bo začelo usihati, bomo spravili v Volgo vodo iz Dona.

Vsa morja spadajo v naše gospodarstvo. Ne ravnali bi po gospodarstvenem načelu, če bi za eno morje žrtvovali drugo.

Kaj bo z Azovskim morjem, če se zmanjša dotok vode vanj? Ali bo začelo usihati?

Ne, ne bo začelo usihati. Kajti Azovsko morje je pravo morje, ne pa jezero.

Ne, vse ne. V morju na gosto živijo živa bitja: ribe in vodne rastline, raki in školjke.

Kaj se bo torej zgodilo, če se dotok hrane s kopnega zmanjša za polovico? Za naseljence v morju bo to strašna nesreča.

Prišlo pa bo še drugo zlo: iz Črnega morja se bo prelival v Azovsko morje tok slane vode.

V Črnem morju je voda bolj slana kakor v Azovskem. Poginile bodo mnoge rastline in živali, ki ne morejo živeti v tako slani vodi.

Ribe bodo imele še manj krme. Azovsko morje je doslej s

svojoo obilico rib nudilo zavetje in hrano ne samo svojim, ampak tudi tujim ribam.

Vsako pomlad priplavajo po Kečkem prelivu v Azovsko morje shujšane, izstradane ribe iz Črnega morja, ki ima malo hrane, "na pašo."

V plitvinah ob obalah se pasejo mlade ribice in se debelijo odrasle.

Če bo v morju lakota, ne bodo imele dovolj hrane niti domače niti tuje ribe.

Tudi prej, v davnih časih so se dogajale take reči. Dogajalo se je, da je geološki prevrat spojil ali ločil morja in da so zaradi tega poginile cele vrste rib, da so se naseljenci v morju spremenili.

Sedaj imamo namen sami izvršiti tak prevrat.

Kako torej bo? Ali morajo ribe res propasti, ali mora res priti konec azovskemu ribarstvu?

Ne, tega ne smemo dopustiti. Preden se bomo lotili regulacije Dona, bomo morali dobro premisliti, kako bomo ravnali z Azovskim morjem, moramo preračunati, koliko rečne vode mu je treba, moramo sestaviti projekt tako, da ribe v morju ne bodo poginile.

Ena naloga torej vleče za seboj drugo. Če hočemo namakati Zavolžje, moramo vzeti vodo Volgi. Da ne bi začel zaradi tega Kaspij usihati, moramo spraviti v Volgo vodo iz sosednjih rek —iz severnih rek in iz Dona.

In koliko dobimo pri tem vodnih poti in vodnih elektrarn? Koliko polja bomo lahko namakali!

Vsa ta veriga projektov tvori skupaj projekt za pregraditev Volge, od katerem so razpravljali jeseni leta 1933 v Akademiji znanosti.

Se dosti bo treba porazmisliti, preiskati, preračunati in zrisati, predno bo dograjena Velika

Volga. Toda ta projekt ni nobena pravljica!

Kajti prav v trenutku, ko sem začel pisati to stran, se je pripeljal mimo mojega okna tovorni avto, na katerega strani sem prebral velik napis: "Sredvolgostroj"—Gradnja na sredni Volgi. Na srednji Volgi so torej že začeli graditi.

Danes sem bral v časnikih o gradnji jezov pri Jaroslavu in pri Permu ter o gradnji prekopov med Volgo in Moskvo. Te reči se gradijo prve. Vse to skupaj je Velika Volga.

A tudi Velika olga je samo en člen v verigi preobrazbe rek, jezer in morij naše dežele.

Lahko bi pripovedoval tudi o drugih členih te verige: o Angari, o Jeniseju, o namakanju Kurlandske stepe z vodo reke Ob, o orjaški morski poti čez Kumo in Manič, ki bo spojila Kaspijsko morje z drugimi morji in tako obnovila med njimi zvezo, ki je bila pred več milijoni let pretrgana.

Lahko bi pripovedoval o projektu za preobrazbo kavkaških rek, o gorskem jezeru Sevan, katerega vodo bodo spustili nazdol v dolino. Toda če bi hotel pripovedovati o vsem, ne bi zadostovala ena sama knjiga, ampak bi moral napisati mnogo knjig.

Ljudje se so vezili po tem ovinku okoli Žugel in niso izgubljali samo časa, ampak tudi zapravljali kurivo pod kotli na parnikih. Učenjaki so govorili o zemljepisni in geološki nepravilnosti. Nikomur pa ni prišlo na misel, da bi se ta nepravilnost lahko popravila.

Sedaj pa so ljudje pogledali na ta ovinek z drugačnimi očmi, pogledali so nanj tako, kakor gleda graditelj na gradivo.

Vijuga, ki jo dela Volga na tem ovinku, je dolga 166 kilometrov. Razdalja med obema koncema pa je samo 25 kilometrov. Kaj, ko bi spojili oba konca vijuge s prekopom, ko bi izravali Volgo? Pot po Volgi bi se tedaj skrajšala za več ko sto kilometrov. Koliko bi vsak parnik na vsaki vožnji prihranil na času in kurivu!

Izkopati prekop v dolžini 25 kilometrov bi bilo zelo drago delo. Prihranili bi sicer na času in kurivu, toda stroški bi bili lahko večji od prihrankov.

Kaj naj torej storimo? Spet moramo torej pazljivo opazovati zemljevid.

Na severnem koncu vijuge se izliva v Volgo tenka nitka—reka Usa. Tam nam pride prav kakor nalašč. V dolžini 23 kilometrov teče Usa prav v tisti smeri, v kateri je treba izkopati prekop.

Strugo za prekop imamo torej malone gotovo.

Prekopati moramo samo še zemeljsko ožino, ki deli Uso od južnega konca vijuge in ki je široka dva kilometra.

Na istem zemljevidu pa lahko vidimo še neka. Izkušen hidrotehnik bo takoj pogledal na številke, ki oznamujejo višino krajev, in opazil, da je severni konec vijuge mnogo višji od južnega.

V prekopu, ki bo spojil oba konca vijuge, bomo imeli na kratki razdalji velik strmec vode. To se pravi, da ne bomo samo skrajšali tok Volge, ampak ustvarili tudi nov močan vir pogonske sile. Vodno silo moramo izkoristiti in zgraditi vodno elektrarno.

Projekt za prekop in za vodno elektrarno je že gotov.

Volga teče nazaj. Ko so hidrotehniki proučevali zemljevid Volge, so spoznali, da lahko še na nekem mestu popravimo prirodo.

Vsako ve, da izvira Volga na Valdajski višini. Zaspajo, leno, ne da bi se ji mudilo, teče s komaj opaznim padcem h Kaspiju. Hidrotehniki pa so preudarili, da je mogoče usmeriti del njene

gozdu zato, da bi našel primerno drevesce bodisi za ribiško palico ali za pračo ali za lok, ne gleda enako kakor tisti, ki se je pripeljal mimo mojega okna tovorni avto, na katerega strani sem prebral velik napis: "Sredvolgostroj"—Gradnja na sredni Volgi.

Na srednji Volgi so torej že začeli graditi.

Prav tako opazuje vijuge rek in površinsko lice zemlje tisti, ki išče v naravi gradivo in pogonske sile za gradnjo.

Kjer se dve reki zelo približata druga drugi, lahko izkopljem prekop in povežemo obe reki v eno vodno pot.

Kjer imamo gorsko jezero, lahko izvrtamo predor, da se bo skozen odtokala jezerska voda in namakala polja.

Kjer je na reki vijuga, lahko dobimo pogonsko silo.

V takšni vijugi teče na primer Volga nedaleč od Kujbiševa (Samare). Tam nenadoma zagradi reki pot grmada Žegulske gore, kakor bi se dvignila iz zemlje. Te gore so se bile zares dvignile iz zemlje. Pred davnimi, davnimi časi je tu počila zemeljska skorja in eden od obeh robov razpoke se je dvignil v višino—tako so nastale Žegulske pečine. Volga je zadela ob pregradno in jo je morala obiti v dolgem ovinku na vzhod.

Ljudje se so vezili po tem ovinku okoli Žugel in niso izgubljali samo časa, ampak tudi zapravljali kurivo pod kotli na parnikih. Učenjaki so govorili o zemljepisni in geološki nepravilnosti. Nikomur pa ni prišlo na misel, da bi se ta nepravilnost lahko popravila.

Sedaj pa so ljudje pogledali na ta ovinek z drugačnimi očmi, pogledali so nanj tako, kakor gleda graditelj na gradivo.

Vijuga, ki jo dela Volga na tem ovinku, je dolga 166 kilometrov. Razdalja med obema koncema pa je samo 25 kilometrov. Kaj, ko bi spojili oba konca vijuge s prekopom, ko bi izravali Volgo? Pot po Volgi bi se tedaj skrajšala za več ko sto kilometrov. Koliko bi vsak parnik na vsaki vožnji prihranil na času in kurivu!

Izkopati prekop v dolžini 25 kilometrov bi bilo zelo drago delo. Prihranili bi sicer na času in kurivu, toda stroški bi bili lahko večji od prihrankov.

Kaj naj torej storimo? Spet moramo torej pazljivo opazovati zemljevid.

Na severnem koncu vijuge se izliva v Volgo tenka nitka—reka Usa. Tam nam pride prav kakor nalašč. V dolžini 23 kilometrov teče Usa prav v tisti smeri, v kateri je treba izkopati prekop.

Strugo za prekop imamo torej malone gotovo.

Prekopati moramo samo še zemeljsko ožino, ki deli Uso od južnega konca vijuge in ki je široka dva kilometra.

Na istem zemljevidu pa lahko vidimo še neka. Izkušen hidrotehnik bo takoj pogledal na številke, ki oznamujejo višino krajev, in opazil, da je severni konec vijuge mnogo višji od južnega.

V prekopu, ki bo spojil oba konca vijuge, bomo imeli na kratki razdalji velik strmec vode. To se pravi, da ne bomo samo skrajšali tok Volge, ampak ustvarili tudi nov močan vir pogonske sile. Vodno silo moramo izkoristiti in zgraditi vodno elektrarno.

Projekt za prekop in za vodno elektrarno je že gotov.

Volga teče nazaj. Ko so hidrotehniki proučevali zemljevid Volge, so spoznali, da lahko še na nekem mestu popravimo prirodo.

Vsako ve, da izvira Volga na Valdajski višini. Zaspajo, leno, ne da bi se ji mudilo, teče s komaj opaznim padcem h Kaspiju. Hidrotehniki pa so preudarili, da je mogoče usmeriti del njene

vode po drugem pobočju Valdaja; ta voda ne bi tekla v Kaspijsko, ampak v Baltsko morje. Tu pa bi se morala voda podvzeti: joboče je strmo, na njem ni mogoče zadržati. Strmoglav bo padala voda, na pot pa ji podstavimo vodne elektrarne in tako dobimo ceneno pogonsko silo tam, kjer jo najbolj potrebujemo: blizu Moskve in Leningrada.

Da bomo lahko usmerjali vodo po potrebi sem ali tja, bomo spremenili največje jezero na Valdaju, jezero Seliger, v veliko zajezitveno jezero.

Od tega jezera bomo uravnali gorjo Volgo.

Časi svobode rek gredo h koncu. Ne bodo mogle več živeti po svoji volji, marveč bodo morale živeti po človekovi volji. Reke, jezera in morja—elementi, ki so bili doslej svobodni, bodo imeli manj svobode. Zato pa bo imel človek več svobode.

(Dalje prihodnjé)

Bojan Stupica

Bojan Stupica je med jugoslovanskimi režiserji eden izmed tistih gledaliških delavcev, ki ga odlikuje velika odrska invencija. Po svojem prvotnem poklicu je arhitekt, zato ga pri njegovem delu močno opredeljuje blesteč scenografski dar. Svoje režije snuje iz arhitektoško premišljenega prostora, potek odrskega dogajanja bogati z množico duhovito zamišljenih igralških podrobnosti, pri oblikovanju človeških značajev skuša z ostro tipizacijo podčrtati sociološko značilnost posameznih prizorov. Prišel je kot ekspresionist (Reynal: Grob neznanega vojaka; Begović brez tretjega), toda že v svojih prvih uspehli režijah (Schurek: Pesem s ceste; Škvarkin: Tuje dete ter izpit za življenje; Katejev Kvadratura kroga), se je kljub močni teatralnosti že obračal v realistično smer pri režiji. Te prve igre, ki zajemajo svojo snov iz malomeščanskega in proletarskega sveta, je odrsko oblikoval z dobrim čutom za življensko vzdušje in z ostro karakterizacijo aktualnosti v dramatski temi. Njegov veliki gledališki uspeh pred minulo vojno je bila obširna dramatska reportaža ameriškiskih avtorjev Kauffmana in Ferberjeve "Simfonija 1937" (originalni naslov: "Večerja ob osmih"). V tej satirični pobarvani analizi kričevih protislovij v kapitalističnem svetu Zedinjenih držav je Bojan Stupica združil vse domisleke svoje nemirne odrske iznajdljivosti v ubrano celoto: oris dramatskih značajev, odrski prostor, enoviti in nagli potek dogajanja, odrska glasba, plesni vložki, jasnina in poudarjena idejna tendenca — vsi ti elementi so se v tej predstavi zšli v blesteče in igralsko dovršeno odrsko življenje. Od tedaj vodi njegova pot k večjim zasnovam iz domače in klasične dramatike: Cankarjeva satira "Za narodov blagor", Molièrova komedija, "Sola za žene", Rupljeva lokalizacija Držičevega "Botra Andraža" ("Dundo Maroje") in Miroslava Križiča "Glembajevi" so značilna dela te že zrele dobe njegovega odrskega dela.

Med premierami po osvoboditvi so vzbudila precejšnjo pozornost tri Stupičeve režije: Lupljeva lokalizacija Goldonijeve komedije "Baruffe chiozotte" — "Primorske ždrahe", dramatisacija romana Gorbatova "Mladost očetov" ter Ostrovskega komedija "Se tak lisjak se nazadnje ujame".

Stupica je delal že v razdobju med prvo in drugo svetovno vojno po raznih jugoslovanskih gledališčih: v Mariboru, Zagrebu, Beogradu, Skoplju in drugod. V ideološkem pogledu je njegova zasluga ta, da je bil med slovenskimi režiserji poleg dr. Bratka Krefa prvi, ki

je že v času stare Jugoslavije uvažal na oder sovjetske dramatike. Med slovenskimi novitetai je pripravil krstno predstavitev Brnčičeve drame "Med štirimi stenami" ter Kreftovo "Veliko puntarjvo" V svojem

iskanju odrskega izraza kaže pri svojem delu težnjo po realistični igri, z vidno primesjo naturalizma in blesteče teatralike, avtorjevo besedilo oblikuje ponavadi z ostrim poudarkom na družbeno politično poanto.

iskanju odrskega izraza kaže pri svojem delu težnjo po realistični igri, z vidno primesjo naturalizma in blesteče teatralike, avtorjevo besedilo oblikuje ponavadi z ostrim poudarkom na družbeno politično poanto.

VESTI IZ KOROŠKE

Po naših prosvetnih brazdah

Kako živimo

Vsi, ki delujemo v prosvetnem društvu "Gorjanci" v Kotmari vasi, smo pohteli na občinski zbor 27. maja t. l. Sklenili smo, da bomo svoja prosvetna prizadevanja poglobili in utrdili. To je tem bolj potrebno, ker smo spoznali, da bi sovražniki hoteli razbiti našo enotnost.

Predsednik slovenske prosvetne zveze Franci Zwiter je spregovoril o važnih nalogah naše ljudske prosvete, ki jih bo novolovoljni odbor nedvomno izvedel.

Drugič že so uprizorili v Glinjkih novo "Miklovo Zalo". Od blizu in daleč je prihitela množica ljudi. V času odmora so vneto svirali borovelski godci.

V Velinjo ves so prišli gostovat spretni igralci prosvetnega društva "Bilke" iz Bilčevsa, ki so nastopili z igro "Naša kri". Pevke in pevci so povzdignili prireditev. Velinčani so izrazili igralskem, pevkam in pevcom svojo iskreno zahvalo. Bil je mnogo lepega in poštenega razvedrila.

V Pliberku so predvajali sovjetski film "Sportna parada". Dvorana je bila nabito polna. Splošna želja je, da se film pri nas še kdaj ponovi.

V Dobri vasi je iztrgala neusmiljena smrt iz naše sredine zavednega slovenskega profitašisa Albina Ebnerja. Se na dan pred smrtjo je izrazil svojo željo glede priključitve Slovenske Koroške k novi Jugoslaviji. Slava njegovemu spominu.

V Globasnici je umrla tov. Matilda Volbart. Zapustila je tri otroke in moža, ki ga je grof Rosenberg odpušil iz službe. Na pokopniščni grob so položili venec tudi odborniki Osvo-bodilne fronte. Ohranili ji bomo trajni spomin.

V Strpni vasi sta se poročila tov. Karel Pajank in Marta Krevelder. V Kortah sta se vzela Smrtnikova Rezka in Hartmanov Folte, znani pevovodja slovenskih koroških zborov.

V Bilčovsu je bila poroka Ljiljčijevice Micije in Rudolfa Maierhoferja iz Kajzaz. Mladim poročencem kličemo: bilo srečno! Do tal je pogorela Škofova domačija s hlevom v Dolnji vasi pri Rudi. Gorela je tudi Krocjanova hiša, ki so jo pa obvarovali pred upepelitvijo.

V Dječkah smo spremlili k zadnjemu počitku zavednega in značajnega gospodarja tov. Valentina Slamniča, ki je doživel visoko starost 79 let. Mnogo je moral pretrpeti v svojem življenju, ker je bil zmerom trden Slovenec.

(SANS—Chicago)

Zastopniki "Enakopravnosti"

- For st. clairsko okrožje: JOHN RENKO 1016 E. 76th St.
For collinwoodsko in euclidsko okrožje: JOHN STEBLAJ 775 East 236 St. Redwood 4457
For newburško okrožje: FRANK RENKO 11101 Revere Ave. Diamond 8029

TEKOM ČASA, ko se zobozdravnik Dr. J. V. Zupnik nahaja na St. Clair Ave. in E. 72 St., je okrog 25 drugih zobozdravnikov v tej naselbini prakticalno in se izsello, dočim se dr. Zupnik še vedno nahaja na svojem mestu.
Ako vam je nemogoče priti v dotiko z vašim zobozdravnikom, vam bo Dr. Zupnik izvršil vsa morebitna popravila na njih delu in ga nadomestil z novim. Vam ni treba imeti določene pogodove.
Njegov naslov je: DR. J. V. ZUPNIK 6131 ST. CLAIR AVE. vogal E. 62nd St., vhod samo na E. 62 St.
Urad je odprt od 9.30 zj. do 8. zv. Tel.: EN 5013

DRUGA IZDAJA ENGLISH-SLOVENE DICTIONARY (Angleško-slovenski besednjak)
Naročite pri: ENAKOPRAVNOSTI 6231 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio CENA \$5.00

ZAVAROVALNINO proti ognju, tatvini, avtomobilskim nesrečam, itd. preskrbi Janko N. Rogelj 6208 SCHADE AVE. Pokličite: ENdicott 0718

\$2163.45 REWARD!

Uncle Sam will pay to any wage earner thrifty enough to tuck away only \$3.75 a week in U. S. Security Bonds for the next ten years, the sum of \$2,163.45. And Uncle Sam will help you tuck it away, too—automatically, each and every week—through the Payroll Savings Plan where you work.

Table with columns: SAVE EACH WEEK, AND YOU WILL HAVE, In 1 Year, In 5 Years, In 10 Years. Rows show savings from \$2.50 to \$18.75 per week.

PICK OUT YOUR OWN REWARD HERE! America's Security is YOUR Security ENAKOPRAVNOST

This is an official U. S. Treasury advertisement—prepared under auspices of Treasury Department and Advertising Council.

MIHAIL ŠOLOHOV
TIHI DON
 DRUGA KNJIGA

(Nadaljevanje)

— Vzemimo sodobno vojsko. To je eden izmed najlepših vzorcev organizacije. A ta organizacija je dobra samo zato, ker je gibčna, hkrati pa zna milijonom ljudi viliti eno samo voljo. Danes sedijo ti milijoni po svojih domovih v raznih krajih dežele. Jutri je razglašena mobilizacija — in zberejo se na predpisanih zbirališčih. Danes ležijo po strelskih jarkih, ležijo včasih po cele mesece. Jutri gredo v drugačem redu v nasok. Danes delajo čudeže, ko se krijejo pred krogli in izstrelki. Jutri delajo čudeže v odprtem boju. Danes njihovi prednji oddelki polagajo mine pod zemljo. Jutri se premaknejo za desetine vrst po navodilih letalcev po zemlji. Temu namreč pravimo organizacija, kadar za en namen, podžgani od ene volje, milijoni ljudi spreminijo obliko svojega razmerja in svojega ravnanja, spreminjajo kraj in načine delavnosti, spreminjajo orodje in orožje sovisno s preminjajočimi se okoliščinami in zahtevami boja. Vse to velja tudi za boj delavskega razreda zoper buržoazijo. Danes še ni revolucionarne situacije ...

— Kaj pa je "situacija"? — je vprašal vmes Čubov.

Bunčuk se je stresel, kakor da se je ravnokar prebudil iz spanja; poskušal je doumeti vprašanje in se pri tem s palcem drgnil po razoranem čelu.

— Vprašal sem, kaj pomeni beseda "situacija"?

— Razumeti ... razumem že, ampak razložiti pametno ne znam ... Bunčuk se je jasno, preprosto, otroško nasmehnil; čudno je bilo videti ta smeh na velikem, mrkem obrazu, kakor bi po jesenskem, žalostno deževnem polju stekel svetlosiv mlad zajček, se prekopicnil in poigraval. — Situacija je položaj, stanje, ka-li — nekaj takega. Ali imam prav?

Listnickij je nedoločljivo zmignil z glavo.

— Beri dalje.

... Danes še ni revolucionarne situacije, ni pogojev za vretje v množicah, za povečanje njihove aktivnosti, danes ti dajo v roke volivni listek — vzemi ga, znaj se pripraviti, da boš z njim potokel svoje sovražnike, ne pa, da bi spraval v parlament, na tople stolčke ljudi, ki se iz strahu pred ječo oklepajo svojih sedežev. Jutri ti bodo vzeli volivni listek iz rok, dali ti bodo v roke puško in čudovito, po zadnjih dognanjih strojne tehnike zgrajeno brzo-strelko — vzemi ti orodje smrti in rušenja, ne poslušaj sentimentalnih sitnežev, ki se boji vojske, kajti na svetu je še zelo veliko takega, kar je treba uničiti z ognjem in mečem za osvoboditev delavskega razreda, in če v množicah narašča jeza in obup, če se bliža revolucionarna situacija — se pripravljaj, da boš oblikoval novo organizacije in uporabil tako koristno orodje smrti in rušenja zoper svojo vlado in svojo buržoazijo ...

Bunčuk je še bral, ko je potrkal in v podzemnico stopil narednik pete stotnije.

— Vaše blagorodje, — se je obrnil h Kalmikovu, — sel iz polkovnega poveljništva.

Kalmikov in Čubov sta se oblekla in odšla. Merkulo je sedel in žvižgljaje risal. Listnickij je še zmeraj hodil po jazbinah, si pulil brčice in nekaj pre-mišljeval. Kmalu se je tudi Bunčuk poslovil in odšel. Prelil se je po zveznem hodniku, zalitem z blatom, držal z levico ovratnik, z desnico pa stiskal polni plašča. Vetr je ostro pihal po ozkem rovu hodnika; oprjemal se je sestopov, žvižgal in se vrtil. Bunčuk se je nečemu mračno nasmehnil, ko je koručil v temi. Prišel je v svojo jazbino spet ves prepojen od deževne vlage in od vonja gnijočega jelzevega listja. Načelnik strojničnega oddelka je spal. Na temnem obrazu s črnimi brkami so mu sinjeli kolobarji, znamenje neprespanosti (tri no-

či zapovrstvo je prekartal). Bunčuk je pobrskal po svojem vojaškem telecnjaku, ki mu je ostal še iz prejšnjih časov, sezgal pri vratih pest papirjev, vtaknil v hlačne žepe dve konzervni škatli in nekaj prgišč samokresnih nabojev in odšel. Skozi vrata, za trenutek odprta, je planil veter, razpihal si vi pepel, ki je ostal od papirja, sežganega pred pragom, in ugasnil kadečo se leščerbo.

Po Bunčukovem odhodu je Listnickij kakih pet minut molče hodil, potem pa stopil k mizi. Merkulo je s po strani nag-njeno glavo risal. Tanko priostren svinčnik je puščal rahle sence za seboj. Z belega lista papirja ga je gledal Bunčukov obraz, razvlečen v neznamen, zanj značilen, skoraj prisiljen nasmešek.

— Velik gobec, — je dejal Merkulo, odmaknil roko z risbo in se ozrl v Listnickega.

— No, kaj praviš? — je vprašal ta.

— Vrag vedi! — je odvrnil Merkulo, ki je uganil bistvo vprašanja. — Čuden fant, zdaj se je razodel in marsikaj se je razjasnilo, poprej pa nisem vedel, kam naj ga vtaknem. Veš pri kozakih vendar uživa veliko naklonjenost, posebno pri strojničarjih. Ali nisi še tega opazil?

— Sem, — je nekako nedoločljivo odgovoril Listnickij.

— Strojničarji so vsi od kraja boljše. Znal jih je pridobiti. Začudil sem se, ko je danes pokazal svoje karte. Zakaj? Navkljub nam je govoril, za Boga! Ve, da ne more nihče izmed nas sprejeti tvoj nazorov, a čemu se je potem odkrival. Saj vendar ni kak gorečnejš. Nevaren deček.

Merkulo je med preudarjanjem o čudnem Bunčukovem ravnanju odločil risbo in se začel slačiti. Premočne nogavice je obesil zraven pečice, navil rovo, dokadil cigareto in legel. Hitro je zaspal. Listnickij je sedel na stolček, na katerem je pred četr ure sedel Merkulo, in na drugo plat risbe s svojo veliko pisavo napisal, lomeč pri tem ostro zašiljeno konic svinčnika:

Vaše veleblagorodje!

Domneve, ki sem Vam jih bil zadnjč izrekel, so se danes do kraja potrdile. Praporščak Bunčuk je v današnjem pomenu s častniki našega polka (prisotni so bili razen mene še iz pete stotnije stotnik Kalmikov in poročnik Čubov, iz tretje stotnije nadporučnik Merkulo) z namenom, ki mi, priznam, ni

povsem razumljiv, razkril naloge, ki jih opravlja v skladu s svojim političnim prepričanjem in, verjetno, po navodilih strankinega vodstva. Pri sebi je imel sveženj prepovedanih papirjev. Tako je na primer bral odlomke iz svojega strankinega glasila "Social-demokrata", ki izhaja v Ženevi. Praporščak Bunčuk nedvomno podtalno deluje v našem polku (domnevamo, da je tudi samo zato radovaljno vstopil v ta polk), strojničarji so bili neposredna tarča njegove agitacije. Okuženi so. Njegov škodljiv vpliv se kaže na morali polka — imeli smo primere, da so nekateri odklonili izvedbo bojnih nalog, o čemer sem bil svoj čas obvestil divizijsko poveljstvo, in tako dalje.

Praporščak Bunčuk se je te dni vrnil z dopustu (bil je v Petrogradu) obilno preskrbljen z razdiralno literaturo; zdaj bo intenzivneje poskušal razviti delovanje.

Če povzamem vse povedano, pridem do sklepov: a) krivda praporščaka Bunčuka je ugotovljena (gospodje častniki, ki so bili navzoči pri pogovoru z njim, lahko s prisego potrdijo moja obvestila); b) zdaj je že skrajni čas, preprečiti mu revolucionarno delavnost, ga prijeti in izročiti vojnemu sodišču; c) čimprej je treba prečeštati strojnični oddelak, odstraniti posebno nevarne, druge pa ali premestiti v zaledje ali razkropiti po polkih.

Prosim, da ne pozabite na mojo odkrito prizadevanje, da bi služil v korist domovine in Vladarja. Prepis tega pisma pošiljam tajnemu korpusu.

Stotnik Jevgenij Listnickij.

20. oktobra 1916.

Področje št. 7.

Zarana je Listnickij poslal po slu sporočilo v divizijsko poveljništvo; pozajtrkoval je in odšel iz podzemnice. Za žemastim hrbtom prsohrana se je dvigala nad barjem megla, nje-ne zasetaš, so visele kakor pritrjene na drogove živčnih ovir. Na dnu strelskih jarkov je stalo za dober prst na debelo tekoče blato. Iz streljnic so curili rjavkasti potočki. Kozaki so v mokrih umazanih plaščih na ščitih kuhali v kotličih čaj, kadili in čepeli ob puškah, prislonjenih na steno.

— Kolikokrat je bilo že rečeno, da na ščitih ne smete kuriti ognja! Sodruga, kaj ne razumete? — je jezno zavpil Listnickij, ko je prišel do prve skupine kozakov sedečih, okrog ka-dečega se ognja.

Dva sta nehote vstala, drugi so obsedeli, pridrževali konce plaščev in kadili. Zamolkel bradat kozak s srebrnim uhanom, ki mu je bingljal v grbančastem uhlju, je vtaknil pod kotlič pest drobnega dračja in odgovoril:

— Na vso moč radi bi opravili brez ščitov, vaše blagorodje, ali kako naj drugače zakurimo? Kar pogledite, kako je tu mokrilo! Skoraj za ped na visoko.

— Pri priči odstrani ščit!

— Ali se to pravi, da bomo morali ostati lačni?! Ka-a-a-aj ... — je dejal kozav kozak in se namrgodil.

— Ti bom že dal ... Odstrani ščit! — Listnickij je s konic skornjara brenil izpod kotliča goreče netivo.

Bradati kozak z uhanom se je v zadregi in zovoljno nasmehnil, pljusnil iz kotliča vročo vodo in zašepetal:

— Čaj smo popili, dečki ... Kozaki so molče spremljali z očmi stotnika, odhajajočega po rovu. V vlažnem pogledu bradača so se utrinjale ognjene iskre.

— Krivičen je, pes!

— E-e-e-eh! ... — je zategnjeno vzdihnil nekdo in si popravil jermen puške na ramo.

Na območju četrtega voda je Listnickega dohitel Merkulo. Šel je naglo, sopel, nova usnjena bluza mu je evrkala, od njega je ostro zaudarjal smrad po slabem tobaku. Poklical je Listnickega vstran in hlastno zašepetal:

— Si slišal novico? Bunčuk je nočaj dezertiral.

— Bunčuk? Ka-a-a-aj?

— Pobegnili ... Razumeš? Ignatjič, načelnik strojničnega oddelka — veš, v isti podzemnici je z Bunčukom — pravi, da ga ni bilo od nas. To se pravi, kakor hitro je odšel od nas, jo je popihal ... To je tisto.

Listnickij je dolgo brisal ščit-palnik in mežikal.

— Nekaj razburjen si, ka-li?

Proda se pohištvo

za 3 sobe. Vse v najboljšem stanju. Kdor želi naj si pride ogledat. Cena je nizka.

1016 E. 76 ST., zgoraj.

DVE SOBI ZA DVA FANTA

SE ODDA V NAJEM ZGORAJ.

Vpraša se na

1157 E. 71 ST.

KUHINJSKA PEČ

White Star izdelka, in tri-komandni set za družabno sobo se prodaja.

Vprašajte na

1095 E. 72 ST.

IŠČE SE MIZARJE

Stalno delo pozimi in poleti.

Dobra plača.

Vprašajte na

960 E. 185 ST.

PRIJAZNA HIŠA ZA ENO DRUŽINO

Zelo lep dom v prvovrstnem stanju; ognjišče v družabni sobi. 3 spalnice in kopalnica zgoraj; podstrešje; nov moderen fornez na plin, zamrežen porč; veliko dreve za senco; lota 47x140. Cvetlice in zelenjava, vrt, velika garaža za en avto. Hiter prevzem. \$12,600.

LAKE SHORE REALTY

565 East 185th St., KE 1055

— Merkulo ga je vprašujoče pogledal.

— Jaz? Kaj pa misliš? Zakaj neki naj bi ne bil razburjen? Pošteno si me presenetil s svojo novico.

2

Drugi dan zjutraj je narednik v zadregi stopil v podzemnico Listnickega; obojavljaje se je naznanil:

— Davi zarana so kozaki, vaše blagorodje, našli na okopih tele listke. Neprijetna reč ... Zato sem vam tudi prišel povedat. Utegnemo doživeti kaj zoprnega ...

— Kakšne listke? — je vprašal Listnickij in se dvignil z ležišča.

Narednik mu je izročil v pest zmečkane papirje. Na četrtinki slabega papirja so mu zamrgolele pred očmi jasne besede, razmnožene s pisalnim strojem. Listnickij jih je preletel z očmi: Proletarci vseh dežel, združite se!

Tovariši vojaki!

Že dve leti se vleče ta pre-kleta vojska. Že dve leti ginete v strelskih jarkih za obrambo vam tujih koristi. Že dve leti se preliva kri delavcev in kmetov

JOHN ZULICH INSURANCE AGENCY

Frances Zulich

18115 Neff Rd. IV 4221

Se pripravimo rojakom za naklonjenost za vsakovrstno za varovalnico.

JUGOSLOVANSKE POŠTNE ZNAMKE

dobite pri

AUGUST KOLLANDER

6419 St. Clair Ave.

Cleveland 3, Ohio

V AŠI ČEVLJI

BODO ZGLEDALE KOT NOVI, ako jih oddaste v popravilo zanesljivemu čevljarju, ki vedno izvrši prvovrstno delo.

Frank Marzlikar

18131 ST. CLAIR AVE.

A. Malnar

Cementna dela

1001 E. 74. St.

EN 4371

PRODA SE GOSTILNO

Z D 2 licenco. Nahaja se na zelo prometnem prostoru. Proda se radi boleznj. Za nadaljna pojasnila pokličite

AC 2471 ali BO 0911

Plastering & Repair Work

PROSTI PRORAČUNI

Izvršimo prvovrstno delo ometa in popravit.

Pokličite

LO 4167

FORNEZI

Novi fornezi na premog, olje, plin, goriko vodo ali paro. Resetting \$15 — čiščenje \$8; premenjamo stare na olje. Thermostat.

CHESTER HEATING CO.

1193 Addison Rd., EN 0487

Govorimo slovensko

vseh narodov. Stotisoči padlih in pohabljenih, sto tisoči sirot in vdov — to je posledica tega vojskovanja. Za kaj se vojskujete? Cigave koristi branite? Carska vlada je poslala v ogenj milijone vojakov, da bi zasela nove dežele in podjarmila prebivalce teh dežel tako, kakor je podjarmila zasedeno Poljsko in druge narode. Svetovna trgovina ne bo razdelila trgov, ki bi mogli zmanjšati proizvodnjo njihovih tovarn in industrij; ne bo razdelila dobička — razdelitev je mogoče doseči z oboroženo silo — in vi, nevedni ljudje greste v boj za njihove koristi v smrt, pobijate ravno take neutrudne delavce, kakor ste sami.

(Dalje prihodnjč)

V "Enakopravnosti" dobit vedno sveže dnevne novice o dogodkih po svetu in doma!

RABljena LEDENICA IN PEČ SE PRODA

PO ZMERNI CENI

Vpraša se na

6705 1/2 BONNA AVE. — EX 0930

NAPRODAJ

Proda se en aker zemlje na Richmond Rd. (nad Euclid Ave.) 32 sadnih dreves in drugih rastlin. Vse v prvovrstnem stanju. Za podrobnosti pokličite

HE 7961

HIŠA S 4 SOBAMI

in vsemi udobnostmi se prodaja. Okrog dva akra vrta in sadnega drevja. Tudi 10 akrov dobro obdelane zemlje. Obe parceli se nahajata na Dock Rd., Madison, Ohio. Za podrobnosti se zglasite pri

H. O. FELL, DOCK ROAD, MADISON, OHIO

LEPA PRILIKA ZA MLAD SLOVENSKI PAR

Radi boleznj se prodaja prodajalno s pivom in vinom. Dobi se tudi hiša za eno družino, 5 sob in vsa oprava. Vprašajte na

4727 PAYNE AVE.

CHRISTIANA LODGE AND COTTAGES

Edwardsburg, Michigan

The Lodge has 30 rooms with connecting shower and toilet. There are 17 cottages with private shower and toilet. Central dining room with American-European cooking. All sports: golf, dancing, tennis and shuffleboard, outdoor games. Cater to overnight guests.

Located in Christiana Lake in a grove of large trees. 100 acres of private playground on US 112.

Write for folder.

CHRISTIANA LODGE

Dominic Krasovec, Prop.

Phone 9126F5

P. O. Edwardsburg, Mich.

HIŠA NAPRODAJ

NAHAJA SE NA

3287 Richmond Rd.

MED EUCLID IN CHARDON

California Stucco hiša s 6 sobami; en aker zemlje, 80 sadnih dreves, niško izdelana zimska okna, fornez na olje, prednji porč z "awning", zadnji porč je zgrajen po California Stucco. Vse je lepo urejeno. Če kateroga veselil, naj pride hišo pogledat zvečer ali čez dan v nedeljo.

LET'S EXPLORE OHIO

Mother of Presidents

In a corner of a tiny room in a small cottage on the banks of the beautiful Ohio is a plain wooden cradle.

In this cradle one of America's men of destiny slept.

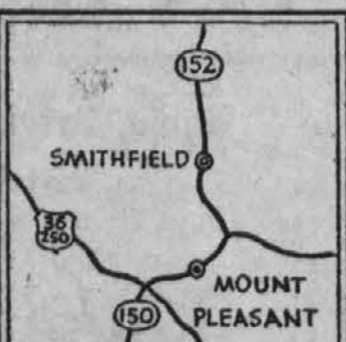
Ulysses S. Grant, twice President of the United States and commanding general of the Northern Armies during the Civil War, was born in the riverside village of Mt. Pleasant on Route 52, east of Cincinnati.

The cottage in which he was born on April 27, 1822, is today a museum filled with the objects used by Grant during his lifetime. Here are the chairs in which he sat, the table at which he ate. A motorist visiting the Museum will be in the very rooms in which this great man spent his childhood.

Grant was originally christened Hiram Ulysses, but when he reported at the United States Military Academy at West Point for admission, he signed his name Ulysses Hiram Grant and in some way the official record was erroneously changed to Ulysses Simpson Grant.

As an army officer, he served in the war with Mexico and resigned in 1854 to become a farmer in St. Louis. Later he clerked in his father's hardware store in Galena, Illinois and at the outbreak of the Civil War was commissioned colonel of the 21st Illinois Regiment.

He was elected 18th President in 1868, after his fame in the Civil War and re-elected in 1872, defeating Horace Greeley.

COURTESY-THE STANDARD OIL CO. (OHIO)

His term of office was marked by efforts to reduce the public debt.

A memorial on the banks of the Hudson River in New York City, which can be seen far up and

down the river, marks the resting place of this Ohio President and great soldier

The Grant museum at Mt. Pleasant is not the only place of interest in this portion of the state. Route 52 is in itself one of the most beautiful roads in the country. It follows the winding, historic Ohio. Across the broad river are the blue hills of Kentucky.

Further east on the route is Ripley, the town in which Eliza, famed heroine of "Uncle Tom's Cabin," found refuge after her perilous flight across the ice-choked river.

Rich in tradition and history, the Ohio valley is an objective to which many motorists point for one day on vacation trips.

(Another story in this series on Ohio Presidents will appear in an early issue. Watch for it.)

OBLAK MOVER

Se priporoča, da ga pokličete vsak čas, podnevi ali ponoči. Delo garantirano in hitra postrežba. Obrnite se z vsem zaupanjem na vašega starega znanca

JOHN OBLAKA

1146 East 61st St. HE 2730

CLEVELAND

JE SLOVENSKA METROPOLA V AMERIKI

V Clevelandu so naseljeni Slovenci, oziroma Jugoslovani iz vseh delov Slovenije in sploh Jugoslavije. V Clevelandu izhaja slovenski list

ENAKOPRAVNOST

ki prinaša dnevno zanimive novice iz vseh delov sveta.

Enakopravnost

6231 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio